

oturan bir insan olarak telikki etmiyoruz. Biz Yargıtay Başkanını, hattâ Anayasa Mahkemesi Başkanını Anayasanın ve adaletin var olduğu ve münakaşa edildiği yerde söz sahibi kılan ve kılmak isteyen bir rejim bir demokrasi taraf-tarıyız. Bu itibarla Muhterem İmran Ökten'in sözlerinin rejim için bir teminat olduğunu ve açık olarak C. H. P. adına hem açığı solu ve hem aşırı sağı kasdettiği için isabetli bulduğumuzu Türk Milleti'nin kürsüsünden belirtmek istiyorum. Bunun için muhterem arkadaşlar, iki defa Başkanlık yapan, baro başkanlığı yapan, bendenide de hem halif hem selef olmak görevini taşıdığım, - Adalet Partili arkadaşlarım için açık söylüyorum - hatta tarafsız olduğu için Yassıadada dâva alan Saffet Cığaç arkadaşımızın bir makalesini delil olarak gösteriyorum. C. H. P. liler şöyle söyledi, böyle söyledi demek kolaydır. Ama tarafsız olan ve hattâ söylediğim şekilde Yassıadada dâva alan bir arkadaşımızın tarafsızlığı münakaşa götürmez. O arkadaşımız dahi baro mecmuasında yazdığı bir makalede Temyiz Mahkemesi Başkanının o konuşmasını aynı ve tıpatıp benim gibi eleştirmiştir. Onun için muhterem ve çok saydığım, çok uzun zamandan beri arkadaşlık yaptığımız Ahmet Onar arkadaşımızla bu şekilde bir fikri çelişmeye varmış olursak beni mâsur görmelerini oünkü kendisinin 1963 yılındaki bir hâdiseyi 1963 yılında burada münakaşa konusu varmasından dolayı benim bu cevabımı arz ettiğimi bilhassa belirtmek isterim.

AHMET ONAR (Konya) — Günlük politika yapmaması lâzımdır.

BAŞKAN — Lütfen sayın hatip mevzuu aydet ediniz.

C. H. P. GRUPU ADINA MUHTETTİN KI-LIÇ (Devanla) — O konuşmanın günlük politika olduğuna inanmıyoruz. Memleketin yüksek menfaatleri icabı olduğuna inanıyoruz. O kadar inanıyoruz ki, Muhterem Ahmet Onar arkadaşımıza niçin üç sene geç kaldın diye soruyoruz ve ben de bunları millet'in kürsüsünden kendisine soruyorum.

Muhterem arkadaşlarım; hazırladığımız bütçe tekliflerimi arza devam ediyorum.

B) Başsavcılık Teşkilâtı :

45 Sayılı Kanuna göre kurulan ve bölümlerden teşekkül eden Başsavcılık Teşkilâtı ayrı binadan irtibat ve alâkası açık olan Temyiz Mahkemesi binasına bu bina ikmal edildiği için hemen nakledilmelidir. İki teşkilâtın bir arada çalışması hem sürat, hem işin tabii bünyesi icabıdır. Başsavcının bölüm başkanlıklarıyla fiili irtibatı sağlanmalıdır. Başsavcının tabii olan nezaret hakkı kanunla hudut ve şümulü gösterilerle düzenlenmelidir. Bölüm seçiliğine yükselen kişilerin mevcut ve müktesep bilgileri nazara alınarak, hâkim vasfında oldukları kabul edilip, bunlardan Temyiz Mahkemesine, Anayasa Mahkemesine ve Yüksek Hâkimler Kuruluna lâyük olanların seçilmeleri, kanunla temin edilmelidir.

C) Ağır ceza mahkemeleri :

Gördükleri işler çok önemli olan bu mahkemelerin müctemi mahkemeler olarak devamı zoruridir. Dâvaları süratle neticelendirmek için gerek sübut, gerek tavsif ve gerekse takdir yönünden kararlarında her zaman isabet temini için zaruri haller dışında mürettep ağır ceza mahkemeleri zamanla kaldırılarak müstakil ağır ceza mahkemeleri kurulmalıdır.

Prensibolarak ağır ceza mahkemeleri iddia ve müdafaa delillerini son tahkikat sırasında bizzat kendisi dinlemeli ve bu delilleri kendisi kıymetlendirmelidir. Ağır ceza mahkemelerinin istinabe suretiyle delilleri toplaması tatbikatta büyük muhazırlar tevlihdetmektedir. Bâzi mahkemelerin daha duruma başlamadan tensib kararlarıyla iddia ve müdafaa şahitlerini istinabe yoluyla dinledikleri tatbikatta sık sık raslanan olaylardandır. Bu yol gayet tehlike-i ve kötü sonuçlar vermekte, yeni iddialar, yeni müdafaalar getirmekte, maznunun en tabii hakkı olan müdafî tâmininden beklenen gayeden uzaklaşmaktadır.

D) Asliye Ticaret mahkemeleri :

İzmir, İstanbul, Ankara dışında tek hâkimle görülen ticaret dâvalarının adı geçen yerlerde müctemi ticaret mahkemesi olarak, öteden beri vazife gördükleri bir gerçektir. Cüdülen gaye, eğer teminat ise, bu teminat yalnız 3 şchirde sağlanıyor demektir. Halbuki aynı teminattan bütün memleketimizin istifadesi gerekir. Bu üç şchirde ticaret dâvaları çok olduğundan, kooperatifle-